

องค์ประกอบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เกาะหมาก จังหวัดตราด

อิสระพงษ์ พลธานี*
อุมาพร บุญเพชรแก้ว**

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่ององค์ประกอบศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเกาะหมาก จังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่เกาะหมาก จังหวัดตราดซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั้งหมด 7 ด้าน โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับแจกแบบสอบถามในการศึกษา (Questionnaire) โดยผู้วิจัยเลือกเทคนิคการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (Non-Probability) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากร จำนวน 540 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยที่เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ

ผลการศึกษา พบว่า ศักยภาพด้านกิจกรรมของเกาะหมากจังหวัดตราดมีความโดดเด่นมากที่สุดโดยพบว่ามีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุด และมีการจัดกิจกรรมที่มีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยวแต่ด้านที่ต้องมีการพัฒนาคือควรเพิ่มกิจกรรมที่มีความคุ้มค่าเงิน

ศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวมีความโดดเด่นเป็นอันดับสอง โดยพบว่ามีความสะดวกสบายของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด และมีคุณค่าของธรรมชาติที่สวยงาม

ศักยภาพด้านความประทับใจมีความโดดเด่นเป็นอันดับสามโดยพบว่ามีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยมากที่สุด แต่สิ่งที่จะต้องพัฒนาคือรูปแบบของกิจกรรมให้มีความหลากหลาย

ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงมีความโดดเด่นเป็นอันดับสี่เท่ากัน พบว่ามีจำนวนร้านอาหารที่เพียงพอต่อปริมาณนักท่องเที่ยวและสามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวก

ศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่นมีความโดดเด่นเป็นอันดับที่หกโดยพบว่ามีระบบการกำจัดขยะมีดีและมีมาตรฐาน แต่สิ่งที่จะต้องพัฒนาคือควรพยายามไม่ให้นักท่องเที่ยวและชุมชนถูกรบกวนจากกิจกรรมการท่องเที่ยว

ศักยภาพด้านการได้รับการสนับสนุนจากภาคีรัฐมีความโดดเด่นน้อยที่สุดโดยพบว่าการสนับสนุนด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยวให้มีจำนวนมากขึ้น

คำสำคัญ : ศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เกาะหมาก จังหวัดตราด

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและการตลาดของการท่องเที่ยวทางทะเลในอ่าวไทยซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย (สกว) ทุนวิจัยมุ่งเป้า ประจำปี 2558

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการโรงแรมและท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชานวัตกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

The Component of Potential in Marine Tourism Attractions Koh Mak Trat Province

Issarapong Poltanee
Umaporn Boonphetkaew

Abstract

The research “The component of potential in marine tourism attractions kohmaktrat province” was studied about the opinion of tourists towards the potential of attractions in KohMak area, Trat province. The population and samples of the research were Thai and foreign tourists. Questionnaire were used to collect the data. 540 samples were chosen by purposive sampling method with non-probability. The data were analyzed by using descriptive statistics to explain the characteristic of the quantitative variable samples.

Results of the research showed that KohMak has the most outstanding in activities and found that set up activities and the safety were the most appropriate but its value of money should be developed. The second outstanding was the tourist attractions are clean, scenery and beautiful. The third outstanding was the potential of tourist attractions in impression and found that it has the standard of safety and warning system but the activities should be varied. The fourth outstanding were infrastructure and accessibility and found that there are many restaurants to serve the tourists and easy to reach there. The fifth outstanding were environment and participation of local people and found that sewage management reached the standard but the tourist attractions and community should be protected and not invaded from tourism activities. The last outstanding was the budget from the government and found that it should be supported in marketing and promotion for increasing the number of tourists.

Keywords : Potential, Marine Attraction, Koh Mak, Trat province

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีธรรมชาติที่งดงามตลอดทุกภูมิภาคของประเทศโดยเฉพาะในบริเวณภาคตะวันออก จัดว่าเป็นภาคที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ลักษณะของพื้นที่ในภาคตะวันออกเป็นแหล่งของคาบสมุทรอินโดจีนซึ่งยื่นลงไปในทะเลจีนใต้ และทะเลอันดามัน และแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าวจะมีความหลายหลายทางชีวภาพที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นปลาชนิดต่าง ๆ ปะการัง พืชทะเลที่มีมากมายหลากหลายชนิด ตลอดจนลักษณะภูมิทัศน์ที่งดงามซึ่งเกิดจากทิวเขาที่ทอดตัวยาวตลอดแนวของภาคอยู่ตอนกลางของพื้นที่แล้ว ยังมีทิวเขาสั้นๆ แทรกอยู่มีทิศทางขนานไปกับทิวเขาหลักเกือบทั้งสิ้น และมีบางส่วนของทิวเขาที่ยื่นลงไปในทะเลแล้วทำให้เกิดเกาะน้อยใหญ่ที่มีชื่อเสียงและเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ (ปิยวรรณ คงประเสริฐ. 2551) โดยเฉพาะเกาะหมากที่ปัจจุบันได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปท่องเที่ยวในเกาะหมาก เกาะหมาก นับเป็นเกาะใหญ่เกาะหนึ่งในท้องทะเลตราด รองลงมาจากเกาะช้างและเกาะกูด สภาพธรรมชาติยังคงความสมบูรณ์อยู่มาก แนวหาดทรายสวย ๆ น้ำทะเลสะอาด บรรยากาศร่มรื่น และวิถีชีวิตของผู้คนบนเกาะที่เรียบง่ายและเป็นมิตร จึงล้วนเป็นเสน่ห์ของเกาะแห่งนี้ ไค้งอ่าวและแนวหาดต่าง ๆ อยู่ไม่ไกลกันนัก และยังมีถนนรอบเกาะระยะทางประมาณ 27 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถหาเช่ารถจักรยานยนต์ตามรีสอร์ตต่าง ๆ ขี่เที่ยวได้อย่างสะดวกโดยเกาะหมากมีพื้นที่ชายหาดมีลักษณะเป็นทรายสีแดง สลับกับวิวสวนมะพร้าวที่เรียงรายอยู่ริมหาดอย่างหนาแน่น นอกจากนั้นยังสามารถเดินชมทิวทัศน์และวิถีชีวิตชาวบ้านบนเกาะ ซึ่งจากกิจกรรมดังกล่าวทำให้ในปัจจุบันเกาะหมากได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากขึ้นจากในอดีตที่ผ่านมาโดยมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย 109,841 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 17,818 คน (กรมการท่องเที่ยว. 2558)

แต่จากการที่จากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลทำให้พื้นที่ในบริเวณเกาะหมากประสบปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลเป็นมลพิษเช่น น้ำเสียที่เกิดจากโรงแรมและที่พักในลักษณะต่างๆไม่ว่าจะเป็นโรงแรมและเกสต์เฮาส์ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการปริมาณขยะบนเกาะอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว และจากยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2558-2560 ที่มีเป้าหมายทางเศรษฐกิจ ที่ต้องการสร้างและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นในทุกระดับชั้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และสังคม สร้างความมั่นคงอย่างมั่นคงและยั่งยืนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวทางการท่องเที่ยว (แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของประเทศพ.ศ. 2558 – 2560.2558) เกาะหมากที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจึงจัดอยู่ในกลุ่มของแผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งด้วย

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกาะหมากจากมุมมองของนักท่องเที่ยวในแต่ละด้านจึงถือว่ามีสำคัญในการที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อที่จะเป็นข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวหรือรูปแบบการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกาะหมาก จังหวัดตราด

วิธีการวิจัย

เนื้อหาการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากรและ

นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวเกาะหมาก โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 109,841 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 17,818 คน (กรมการท่องเที่ยว. 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับแจกแบบสอบถามในการศึกษา (Questionnaire) ผู้วิจัยเลือกเทคนิคการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (Non-Probability) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนประชากรจากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวน 540 คน โดยใช้การเทียบตารางของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, Taro 1973) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 ขนาดความคลาดเคลื่อน 5 ที่ค่าความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือในการวิจัยสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 ประเภท ได้แก่ แบบสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวบริเวณเกาะหมาก โดยเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว การเข้าถึงด้านความประทับใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่น และด้านการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการท่องเที่ยว ของ เกาะทะลุ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ ชุมชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยที่เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ (Quantitative Variable) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ (Percentage) โดยทำการสรุปเป็นลำดับตามลักษณะการให้ความสำคัญเป็นลำดับจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เกาะหมาก จังหวัดตราดมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมของ เกาะหมาก จังหวัดตราด

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว	3.64	0.67	มาก
ด้านการเข้าถึง	3.44	0.69	ปานกลาง
ด้านความประทับใจ	3.61	0.59	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.44	0.76	มาก
ด้านกิจกรรม	3.68	0.72	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่น	3.41	0.87	ปานกลาง
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ	3.39	0.66	ปานกลาง
รวม	3.51	0.81	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในภาพรวมของเกาะหมาก จ.ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.51เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 รองลงมาคือ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 และด้านความประทับใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.61 ตามลำดับ

หากพิจารณาผลการศึกษาในรายประเด็นในแต่ละด้านจากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเกาะหมาก จังหวัดตราดมีผลการศึกษารายประเด็นดังต่อไปนี้

1. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยวของเกาะหมาก จ.ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือ คุณค่าของธรรมชาติที่สวยงาม มีเอกลักษณ์ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 และน้อยที่สุดคือสถานที่ที่เป็นที่เคารพ เช่น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ที่ 3.32

2. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านการเข้าถึงของเกาะหมาก จ.ตราดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก มากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 และน้อยที่สุดคือมีป้าย/สัญลักษณ์ป้ายบอกทางตลอดจนป้ายเตือนต่าง ๆ อย่างชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ที่2.76

3. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านความประทับใจของเกาะหมาก จ.ตราดโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีมาตรการด้านความปลอดภัยและระบบเตือนภัยมากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 รองลงมาคือ จำนวนพนักงานบริการบนเกาะมีเพียงพอต่อนักท่องเที่ยวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 และน้อยที่สุดคือรูปแบบของกิจกรรมมีความหลากหลายอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ที่3.64

4. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของเกาะหมาก จ.ตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าจำนวนร้านอาหารมีจำนวนเพียงพอมากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือ ห้องพักรับรองมีจำนวนเพียงพอในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 และน้อยที่สุด คือ แหล่งซื้อสินค้าหลากหลาย สินค้าดี ราคาถูก คนขายอัธยาศัยดีอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยที่ 2.56

5. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านกิจกรรมของเกาะหมาก จ.ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมมากที่สุด ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมาคือ กิจกรรมมีความปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.68 และน้อยที่สุดคือกิจกรรมมีความคุ้มค่าเงินอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ที่ 3.54

6. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่นของเกาะหมาก จ.ตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสมมากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมาคือ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่กระทบกับสิ่งแวดล้อม ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 และน้อยที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนไม่ถูกรบกวนจากกิจกรรมการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยที่ 3.32

7. ศักยภาพองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวด้านการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐของเกาะหมาก จังหวัดตราด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการสนับสนุนด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์มากที่สุด ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 รองลงมา คือ ส่งเสริมประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 และน้อยที่สุดคือความร่วมมือขององค์กรท้องถิ่นภาคเอกชนและหน่วยงานรัฐในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยที่ 3.17

อภิปรายผล

เกาะหมาก เป็นเกาะขนาดเล็กที่อยู่ระหว่างเกาะช้างและเกาะกูด ใช้เวลาประมาณ 1.45 นาทีโดยเรือเร็ว เกาะหมากเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรทางทะเลสูง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองจึงทำให้ยังคงสภาพสวยงามอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างมาก เนื่องจากผู้ประกอบการกิจบนเกาะหมากทำความร่วมมือในการลดมลภาวะจากขยะหรือสิ่งของที่เกิดจากการบริโภคของมนุษย์ และมีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่น การทำเส้นทางคมนาคมที่มีความเป็นมาตรฐานที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมเกินความจำเป็น และมีการสร้างความร่วมมือในเรื่องของปลอดภัยในเส้นทางคมนาคมหรือการศึกษารวมชาติรอบเกาะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2546) ที่พบว่า ในการพัฒนาพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวกและมีความปลอดภัย คือการร่วมกันจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวและกำหนดมาตรฐานด้านความปลอดภัยรวมถึงการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกของคนในพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว เนื่องจากหากพื้นที่มีความปลอดภัยค่อนข้างมากแล้วการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวก็จะมีเพิ่มมากขึ้นไปในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว และส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นหรือชุมชนท้องถิ่น ในการมีบทบาทในมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น รวมถึงร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรท่องเที่ยวอันจะก่อ

ให้เกิดผลประโยชน์ในท้องถิ่น ทั้งการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนอย่างยุติธรรม เพื่อนำกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุษบา สิทธิการ (2551) ที่พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนควรมีการสนับสนุนให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว ทำให้โอกาสในการจ้างงานเพิ่มสูงขึ้นการกระจายรายได้ให้แก่คนในชุมชนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงวัฒนธรรมประเพณีซึ่งจากการผลการศึกษาดังกล่าวการศึกษาองค์ประกอบของศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเกาะหมาก จังหวัดตราด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการสนับสนุนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อลดผลกระทบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและวิถีชีวิตของชุมชนบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และควรกระตุ้นการส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชนที่จะทำให้เกาะหมากเป็นพื้นที่หรือธุรกิจต้นแบบที่มีความเข้มแข็งอย่างแท้จริงในเรื่องของการสร้างความร่วมมือจากศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวสู่การจัดการพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวจนเกิดเป็นการสร้างกิจกรรมและกระบวนการมีส่วนร่วมที่ยั่งยืนอย่างแท้จริงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ที่ลักษณะคล้ายคลึงกันเบื้องต้นก่อนที่จะมีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับใช้จากการผลการดำเนินการวิจัย และควรมีการสร้างความร่วมมือที่แท้จริงระหว่างหน่วยงานภาครัฐส่วนท้องถิ่นและส่วนกลาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการนำแผนพัฒนาพื้นที่มาปฏิบัติร่วมกันได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวของเกาะหมาก และพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวในด้านอื่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวไปยังเกาะกูด เกาะกระดาด และเกาะช้างรวมทั้งควรมีการพัฒนาเส้นทางที่มีความปลอดภัย นอกจากนั้นควรมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้มีความสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

2.2 ควรศึกษาในกรณีของขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวรวมถึงการจัดการประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางด้านสังคมเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นของเกาะทะเลใต้แก่ปะการัง คงสมบูรณ์ซึ่งหากไม่มีการศึกษาอาจเกิดความเสียหายสูงต่อการถูกทำลายจากจำนวนนักท่องเที่ยวซึ่งจะส่งผลต่อการท่องเที่ยวออกจากรั้ว

บรรณานุกรม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. (2558) เกาะหมาก. [ออนไลน์] แหล่งที่มา :

http://park.dnp.go.th/visitor/nationparkshow.php?PTA_CODE=9143 (1 มกราคม 2558)

กรมการท่องเที่ยว. (2558) แผนปฏิบัติการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพของประเทศ พ.ศ. 2558-

2560. กรุงเทพมหานคร : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2559) แผนพัฒนาการท่องเที่ยว 2558-2560. กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557) **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติพ.ศ. 2555 - 2559**

กรุงเทพมหานคร : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

กุลวดี ละม้ายเงิน. (2551) **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. อุบลราชธานี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2546) **การวางแผนและพัฒนาลาดการท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จันทซ์ วรรณถนอม. (2550) **อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการ**. เพชรบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2555) **การตลาดอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุษบา สิทธิการ. (2550) **ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) การท่องเที่ยวไทยนานาชาติ.

ปิยพงศ์ มั่นกลิ่น. (2554) **ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำในจังหวัดนนทบุรีเพื่อการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว**. ภาคนิพนธ์ (สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพมหานคร : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิยวรรณ คงประเสริฐ. (2551) **การท่องเที่ยวแบบบูรณาการเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วารุณี ต้นตวงศ์วานิช และคณะ. (2554) **หลักการตลาด**. กรุงเทพมหานคร : สยาม บুকส์.

วิวัฒน์ชัย บุญยักดิ์. (2550) **ผลกระทบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อมรดกศิลปวัฒนธรรม**. จุลสารการท่องเที่ยว.

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2549) **การบริหารท่องเที่ยวเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร : นวตสาร.

สุภาภรณ์ หาญทอง. (2543) **ศักยภาพการจัดการการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง**. ภาคนิพนธ์ (สาขาวิชาพัฒนาสังคม) กรุงเทพมหานคร : คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุวิมล ติรกานันท์. (2548) **สถิติและการวิจัยทางการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Canamar, Alan. (2012) **Seaplane Conceptual Design and Sizing**. University of Glasgow.

Crouch, G. I.Ritchie, B. J. R. (1999) **Tourism competitiveness and societal prosperity**. Journal of Business Research, v. 44. n. 3, p. 137-152.

Kozak, M.; Rimmington, M. (1999) **Measuring tourist destination competitiveness: conceptual considerations and empirical findings**. Hospitality Management, n. 18, p. 273-283.

Song,Haiyan. (2010) **Tourism Demand Modelling and Forecasting: how should demand be measured?**. China: School of Hotel and Tourism Management.

Yamane, Taro. (1973) **Statistics: An Introductory Analysis**. Third edition. NewYork : Harper and Row Publication.